

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Silvia Moreno-Garcia
MEXICAN GOTHIC

Copyright © 2020 by Silvia Moreno-Garcia
All rights reserved.

This translation published by arrangement with Del Rey, an imprint
of Random House, a division of Penguin Random House LLC

Translation Copyright © 2022 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04227-6

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od
drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u
potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva
životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

SILVIJA
MORENO-GARSIJA

MEKSIČKA
GOTIKA

Prevela Branislava Maoduš

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2022.

*Para mi madre**

* Mojoj majci.

Prijemi u kući Tunjonovih uvek su se završavali kasno, a pošto su domaćini naročito uživali u maskenbalima, nije bilo neobično videti žene u narodnoj meksičkoj nošnji u društvu harlekina ili kauboja. Njihovi šoferi su, umesto da zalud čekaju pred kućom, u te noći uveli određene aktivnosti. Otišli bi da pojedu takos s uličnog štanda ili čak u posetu služavki koja radi u jednoj od obližnjih kuća, što je bilo udvaranje suptilno koliko i viktorijanska melodrama. Neki šoferi su se družili i razmenjivali cigarete i priče. Dvojica su dremala. Naposletku, dobro su znali da će se prijem završiti tek oko jedan sat posle ponoći.

I stoga je par koji je sa zabave izašao u dvadeset dva časa prekršio ovo opšteprihvaćeno pravilo. Da bude gore, vozač muškarca otišao je na večeru i nisu mogli da ga pronađu. Mladić je uznemireno pokušavao da smisli šta mu je dalje činiti. Nosio je glavu konja napravljenu od papirmašea, i zbog ove se odluke pokajao jer su morali da prođu kroz grad s tim nezgrapnim rekvizitom. Noemi ga je upozorila da želi da pobeđi na takmičenju za najbolji kostim, da želi da nadmaši Loru Kvezadu i njenog dragana, i stoga je on uložio trud koji mu se sad činio nepotrebnim jer se njegova pratilja nije obukla onako kako je isprva planirala.

Noemi Taboada je obećala da će iznajmiti kostim džokeja, s bičem za jahanje. Izbor kostima trebalo je da bude domišljat i blago skandalozan jer je čula da će Lora doći obučena kao Eva, sa zmijom obmotanom oko vrata. Naposljetku, Noemi je odustala od te ideje. Kostim džokeja bio je ružan i grebao ju je, pa je umesto njega obukla zelenu haljinu ukrašenu vezenim cvećem, ali se nije potrudila da svom pratiocu kaže da se predomislila.

„Šta sad?“

„Tri bloka dalje nalazi se velika avenija. Možemo tamo pronaći taksi“, predložila je Ugu. „Imaš li cigaretu?“

„Cigaretu? Ne znam ni gde sam novčanik stavio.“ Ugo potapša rukom po sakou. „Zar ne nosiš uvek cigarete u tašni? Da ne znam, pomislio bih da nemaš novca da ih kupiš.“

„Mnogo je zabavnije kad ih gospodin ponudi dami.“

„Ne mogu večeras da ti ponudim ni dražeju za osvežavanje daha. Da nisam ostavio novčanik u kući?“

Nije odgovorila. Ugo je bilo teško da nosi glavu konja pod miškom. Umalo ju je ispustio kad su stigli do avenije. Noemi je podigla vitku ruku i pozvala taksi. Kad su se smestili, Ugo se konačno oslobodio tereta.

„Mogla si da mi kažeš da ne donosim ovo čudo“, progundao je primitivši da se vozač smeška.

„Meden si kad se ljutiš.“ Otvorila je tašnu i pronašla cigarete.

Ugo je izgledao kao Pedro Infante iz mlađih dana, pravi zavodnik. Što se tiče ostalog – ličnosti, društvenog položaja i pameti – Noemi nije o tome previše razmišljala. Kad je nešto želela, ona je to prosto želela, a u poslednje vreme želela je Uga, premda je sva prilika da će ga ostaviti pošto je uspela da mu zaokupi pažnju.

Kad su stigli do njene kuće, Ugo ju je uhvatio za ruku.

„A poljubac za laku noć?“

„Žurim, ali dobićeš malo mog karmina.“ Stavila mu je svoju cigaretu u usta.

Ugo se nagnuo kroz prozor i blago se namrštio. Noemi je grabila prema kući preko dvorišta, a zatim se zaputila pravo u očevu radnu sobu. Kao i ostatak kuće, prostorija je bila moderna, slika i prilika novostečenog bogatstva. Noemin otac nikada nije bio siromašan, ali je mali posao proizvodnje veštačkih boja pretvorio u bogatstvo. Znao je šta mu se dopada i nije se plašio da to i pokaže: jake boje i jasne linije. Stolice su bile presvučene jarkocrvenom, a bujno sobno cveće je u svaku sobu unosilo svežinu zelenila.

Vrata radne sobe bila su otvorena. Noemi uđe bez kucanja, veselo lupkajući potpeticama o drveni pod. Dotakla je orhideju u kosi pa teško uzdahnuvši sela u stolicu ispred očevog radnog stola. Tašnu je bacila na pod. I ona je znala šta želi, i nije volela da joj nalažu da se vrati kući ranije.

Otac ju je pozvao da uđe – bučne visoke potpetice najavljivale su njen dolazak jednako kao i povik. Ipak, nije je pogledao jer je bio zaoкупljen nekim dokumentom.

„Ne mogu da verujem da si pozvao u kuću Tunjonovih.“ Skidala je bele rukavice. „Znam, nisi lud od sreće što je Ugo...“

„Nisam te zbog njega pozvao“, presekao ju je otac.

Noemi se namrštila. Jednu rukavicu je držala u desnoj ruci. „Ne?“

Tražila je dozvolu da prisustvuje prijemu, ali nije baš otvoreno rekla da će ići s Ugom Duarteom, jer je znala šta njen otac misli o njemu. Otac je brinuo da će je Ugo zaprositi i da će ona pristati. Ali Noemi nije imala nameru da se udaje za Uga i to je rekla svojim roditeljima. Otac joj nije verovao.

Noemi je, kao i sve pripadnice visokog društva, odlazila u kupovinu u robnu kuću *Palasio de Ijero*, bojila usne karminom *elizabeth arden*, posedovala nekoliko veoma kvalitetnih krzna, s neverovatnom lakom govorela engleski, zahvaljujući opaticama u Montseratu – privatnoj školi, razume se – i od nje se očekivalo da se zabavlja i posveti lovu na muža. Stoga je, u glavi njenog oca, svaka prijatna aktivnost morala da podrazumeva i pronalaženje muža. Odnosno, nikada ne bi trebalo da

se zabavlja zabave radi, već samo da bi pronašla pravog muškarca. Što bi bilo sasvim u redu i dobro da se njenom ocu Ugo dopao, ali on je bio tek mladi arhitekta, a od Noemi se očekivalo da stremlji nečemu višem.

„Ne, o tome ćemo razgovarati kasnije“, zbunio ju je.

Plesala je u Ugovom zagrljaju kad ju je sluga potapšao po ramenu i pitao da li želi da se javi na telefon gospodinu Taboadi, u ateljeu, što joj je načisto poremetilo večer. Pretpostavila je da je otac saznao da je otišla s Ugom i da ju je namerno istrkao iz njegovog zagrljaja. Ako mu nije bila namera da je ukori, čemu onda sav ovaj metež?

„Nije ništa loše, zar ne?“, upitala je izmenjenim tonom. Kad je bila ljuta, glas joj je bio visok, više detinji. Melodični ton je tek poslednjih godina usavršila.

„Ne znam. Ne smeš nikome da preneseš ovo što ću ti sada reći. Ni majci, ni bratu, ni prijateljima, da li si me razumela?“ Streljao ju je pogledom dok nije klimnula glavom.

Zavalio se na naslon stolice, sklopio ruke pred sobom i klimnuo glavom.

„Pre nekoliko nedelja primio sam pismo od tvoje rođake Kataline. Iznela je u njemu sumanutu tvrdnju na račun svog muža. Pisao sam Verdžilu ne bih li došao do srži problema.

Verdžil me je obavestio da se Katalina ponaša čudno, što u njemu budi nemir, ali da joj se stanje popravlja. Razmenili smo nekoliko pisma u kojima sam ja insistirao da bi najbolje bilo, ako je Katalina zaista uznemirena kao što se čini, da je dovede u Meksiko Siti da porazgovara sa stručnom osobom. Odgovorio je da za tim nema potrebe.“

Noemi svuče i drugu rukavicu i spusti je u krilo.

„Našli smo se u pat-poziciji. Mislio sam da neće popustiti, ali sam večeras primio telegram. Evo, možeš da pročitaš.“

Otac joj pruži parče hartije sa stola. Poziv da Noemi dođe u posetu Katalini. Voz nije prolazio svaki dan kroz njihov grad, samo ponedeljkom, i poslaće vozača na stanicu u određeno vreme po nju.

„Želim da odeš, Noemi. Verdžil kaže da pita za tebe. I mislim da je to stvar koju će najbolje rešiti žena. Može se ispostaviti da su to samo puka preterivanja i bračne nevolje. Tvoja rođaka je inače sklona melodrami. Možda samo želi da privuče pažnju.“

„Ali zašto bi nas, u tom slučaju, zanimali Katalinini bračni problemi i njena melodrama?“ upitala je Noemi, premda nije smatrala da je pravedno što je njen otac okarakterisao Katalinu kao melodramatičnu. Kao dete, Katalina je ostala bez oba roditelja. Čovek posle toga može da očekuje izvesnu količinu emotivne nesigurnosti.

„Katalinino pismo je vrlo čudno. Tvrdi da je muž truje, da ima vizije. Ne kažem da sam stručnjak za medicinu, ali to je bilo dovoljno da me natera da se raspitam u gradu za dobrog psihijatra.“

„Imaš li pismo?“

„Imam, evo ga.“

Noemi je bilo teško da razazna reči, a kamoli da razume rečenice. Rukopis je bio nesiguran, aljkav.

... pokušava da me otruje. Ova kuća je bolesna od truleži, zaudara na raspadanje, preliva se svakim zlom i okrutnim osećanjima. Pokušala sam da sačuvam zdrav razum, da držim njegovu pogan na odstojanju, ali hvatam sebe kako gubim konce vremena i misli. Molim te. Molim te. Okrutni su i surovi i neće da me puste. Zaključavam vrata, no ipak dolaze, šapuću u noći i ja se toliko plašim ovih nemirnih mrtvih, ovih duhova, stvari bez tela. Zmije koja jede svoj rep, poganog tla pod našim nogama, neiskrenih lica i neiskrenih jezika, mreže kojom pauk hodi i tera strune da vibriraju. Ja sam Katalina Katalina Taboada. KATALINA. Kata, Kata, izađi da se igramo. Nedostaje mi Noemi. Molim se da te ponovo vidim. Moraš mi doći, Noemi. Moraš me spasti. Ne mogu da spasem samu sebe ma koliko to želela, vezana sam, veze su nalik na gvožđe protkane u umom i koži, i tu je. U zidovima. Ne popušta

Silvija Moreno-Garsija

*stisak, moram od tebe da tražim da me oslobodiš, da ih sasečeš,
da ih smesta zaustaviš. Za ime boga...*

*Požuri,
Katalina*

Njena rođaka je na marginama ispisala još reči, i neke brojeve, iscrtala krugove. Bilo je uznemiravajuće.

Kada je poslednji put razgovarala s Katalinom? Prošlo je otada nekoliko meseci, možda i cela godina. Par je otišao na medeni mesec u Pačuku, i Katalina joj je telefonirala i poslala nekoliko razglednica, ali posle toga nije bilo skoro ničega, stizale su samo rođendanske čestitke. Mora da je poslala i pismo za Božić, jer su stigli pokloni. Ili je Verdžil napisao to pismo? U svakom slučaju, bilo je bezlično.

Svi su mislili da Katalina uživa u bračnoj zajednici. Uz to, u njenom novom domu nije bilo telefona, što i nije toliko neobično za ruralnu sredinu, niti je Katalina volela da piše. Noemi je, zaokupljena društvenim obavezama i školom, prosto pretpostavila da će ih Katalina i njen muž naposljetku posetiti u Meksiko Siti.

Pismo u njenim rukama bilo je netipično na sve moguće načine. Pisano je rukom, iako je Katalina više volela da kuca na mašini; zvučalo je nesuvislo, a Katalina se uvek izražavala jezgrovito.

„Veoma je čudno“, priznala je Noemi iako je bila spremna da kaže ocu kako preteruje ili koristi ovaj incident kao zgodan izgovor da joj skrene misli s Duartea.

„U najmanju ruku. Sad ti je verovatno jasno zašto sam pisao Verdžilu i tražio da mi objasni. I zašto sam ostao zatečen kad me je optužio da sam nametljivac.“

„Šta si mu tačno pisao?“ Strepela je da je njen otac bio neučtiv. Bio je ozbiljan i umeo je da iritira ljude svojom nenamernom grubošću.

„Moraš razumeti da za mene ne predstavlja zadovoljstvo da svoju rođaku smestim na mesto kao što je *Kastanjeda*...“

„Da li si to tako rekao? Da bi je odveo u duševnu bolnicu?“

„Spomenuo sam to kao mogućnost“, odgovorio je pružajući ruku. Noemi mu je vratila pismo. „Ima i drugih mesta, ali tamo poznajem ljude. Možda joj je potrebna stručna pomoć, kakvu neće pronaći na selu. I bojim se da smo jedino mi kadri da se postaramo za njen najbolji interes.“

„Ne veruješ Verdžilu.“

Njen otac se sarkastično nasmejao. „Tvoja rođaka se udala na brzinu, Noemi, moglo bi se reći čak i nepromišljeno. E sad, prvi ću priznati da je Verdžil Dojl dopadljiv, no ko zna da li je pouzdan.“

Bio je u pravu. Katalinina veridba je bila gotovo skandalozno kratka i imali su vrlo malo prilike da razgovaraju s mladoženjom. Noemi čak nije znala ni kako su se upoznali, samo je za svega nekoliko nedelja Katalina poslala pozivnice za venčanje. Sve do tada Noemi nije ni znala da njena rođaka ima voljenog. Da nije bila pozvana da bude svedok na građanskom venčanju, Noemi ne bi znala da se Katalina udala.

Takva tajnovitost i žurba nisu se dopali Noeminom ocu. Priredio je svadbene doručak za par, ali Noemi je znala da ga je Katalinino ponašanje uvredilo. Bio je to još jedan razlog zašto Noemi nije brinula što im Katalina ne piše. Njihov odnos je zahladneo. Pretpostavljala je da će se za nekoliko meseci otopiti, da će već u novembru Katalina doći u Meksiko Siti s planovima za božićnu kupovinu i da će svi biti veseli. Vreme, to je prosto bilo pitanje vremena.

„Moraš verovati da ti govori istinu i da se on prema njoj rđavo ponaša“, zaključila je, pokušavajući da se seti svog utiska o mladoženji. *Naočit* i *učtiv* svakako, ali jedva da su razmenili pokoju rečenicu.

„U pismu kaže da ne samo da je on truje već i da duhovi prolaze kroz zidove. Reci mi, zvuči li ti to kao pouzdana tvrdnja?“

Njen otac priđe prozoru, prekrsti ruke i zagleda se kroz staklo. Radna soba je gledala na voljene bugenvilije Noemine majke. Živu boju cvetova sada je obavijala tama.

„Nije joj dobro, to je sve što znam. Takođe znam da Verdžil ne bi imao novca kad bi se on i Katalina razveli. Prilično je jasno bilo kad su se venčali da su izvori njegove porodice presušili. Ali, dok su u braku, on ima pristup njenom bankovnom računu. Njemu koristi dok drži Katalinu kod kuće, čak i kad bi njoj bilo bolje u gradu ili kod nas.“

„Misliš da je koristoljubiv? Da bi pretpostavio finansije dobiti svoje žene?“

„Ne poznajem ga, Noemi. Niko ga ne poznaje. To je problem. Ne-znanac je. Kaže da joj je obezbedio dobru negu i da joj se stanje popravlja, a možda su je vezali za krevet i hrane je kašom.“

„I onda je ona melodramatična?“ Noemi uzdahnu zagledajući orhideju na svom korsažu.

„Znam kako je kad imaš bolesnog člana porodice. Moja majka je imala šlog i dve godine bila vezana za postelju. Takođe znam da se ponekad porodica ne nosi dobro s takvim stvarima.“

„Šta želiš da uradim?“ Ljupko je spustila ruke u krilo.

„Proceni situaciju. Utvrdi da li bi zaista trebalo da je prebacimo u grad. U tom slučaju, pokušaj da ga ubediš da je to najbolja opcija.“

„Kako ću to izvesti?“

Njen otac se podsmehnuo. Pored pametnih, tamnih očiju, roditelj i dete delili su i taj podsmeh. „Nestalna si. Uvek menjaš mišljenje. Najpre si želela da studiraš istoriju, pa si htela da se baviš pozorištem, sad studiraš antropologiju. Prošla si kroz sve moguće sportove i ni na jednom se nisi zadržala. Dvapat izadeš sa mladićem i više mu se ne javiš.“

„To nema nikakve veze s mojim pitanjem.“

„Stižem do odgovora. Ti si nestalna, ali si tvrdoglava za sve što je *progrešno*. Pa, vreme je da tu tvrdoglavost i energiju upotrebiš tako što ćeš obaviti koristan zadatak. Ničemu se nisi zaista posvetila osim časovima klavira.“

„I engleskog“, usprotivila se Noemi, ali nije se trudila da poriče ostale optužbe jer obožavaoce jeste menjala svakodnevno i bila je sasvim kadra da u jednom danu nosi četiri odevne kombinacije.

Ali ne mora se o svemu odlučivati u dvadeset drugoj, pomislila je. Nije bilo smisla da to govori ocu. On je preuzeo porodični posao u devetnaestoj. Prema njegovim standardima, ona nije imala cilj. Otac je značajno pogleda i ona uzdahnu. „Pa, rado ću je posetiti za nekoliko nedelja...“

„Ponedeljak, Noemi. Zato sam i prekinuo večerašnju zabavu. Moramo se organizovati i smestiti te na prvi voz za Trijunfo u ponedeljak ujutru.“

„Ali imam koncert“, odgovorila je.

Slab izgovor, oboje su to znali. Od sedme godine pohađala je časove klavira i dvaput godišnje svirala na malom koncertu. Za pripadnike visokog društva nije bilo nužno da sviraju neki instrument, kao u danima kad je Noemina majka bila mlada, ali bio je to jedan od onih lepih malih hobija koje je njen društveni krug cenio. A i volela je klavir.

„Koncert. Pre će biti da si se dogovorila s Ugom Duarteom da idete zajedno pa ne želiš da povede drugu ženu, ili ne želiš da propustiš priliku da obučeš novu haljinu. Šteta; ovo je važnije.“

„Želim da znaš da nisam čak ni kupila novu haljinu. Htela sam da obučem suknju koju sam nosila na Gretinom koktelu“, rekla je Noemi. Istina je bila delimična, jer je ona, zaista, planirala da ide s Ugom. „Vidi, ne brine mene koncert. Moram da krenem na predavanja za nekoliko dana. Ne mogu tek tako da odem. Oboriće me“, dodala je.

„Neka te obore. Ponovo ćeš ići na predavanja.“

Spremala se da se usprotivi ovoj bezbrižnoj izjavi kad se njen otac okrenuo i prostrelio je pogledom.

„Noemi, ne prestaješ da pričaš o Nacionalnom univerzitetu. Ako ovo uradiš, dozvoliću ti da se upišeš.“

Noemi su roditelji dozvolili da pohađa Ženski univerzitet Meksika, ali su se pokolebali kad je rekla da će posle diplomiranja nastaviti studije. Želela je da stekne master iz antropologije. Za to bi morala da se upiše na Nacionalni univerzitet. Njen otac je smatrao da je to i gubljenje

vremena i neprimereno zbog svih onih mladića koji lutaju hodnicima univerziteta i pune damama glavu budalastim i bludnim mislima.

Ni Noemina majka nije bila oduševljena njenim modernim poimanjima. Devojke treba da slede jednostavan životni ciklus, od debitantkinje do supruge. Dalje studije značile bi odlaganje tog ciklusa, i ona bi mogla ostati lutka u čauri. Nakon što su se nekoliko puta sukobile, njena majka je lukavo izjavila da je na Noeminom ocu da odluči, a bilo je jasno da njen otac nikada neće promeniti mišljenje.

Stoga ju je očeva izjava zaprepastila i pružila joj neočekivanu priliku. „Iskreno to misliš?“, upitala je Noemi oprezno.

„Da. Ovo je ozbiljna stvar. Ne želim da se razvod razvlači po novinama, ali ne mogu dozvoliti ni da neko iskoristi porodicu. A i u pitanju je Katalina“, rekao je mekšim glasom. „Mnogo je propatila i sigurno bi joj prijalo da vidi poznato lice. Možda joj je samo to i potrebno.“

Katalina je doživela nekoliko tragedija. Najpre smrt oca, nakon čega se njena majka preudala za čoveka koji ju je često dovodio do suza. Katalinina majka je preminula dve godine kasnije i devojčica se preselila u Noeminu kuću: očuh je do tada već bio otišao. Uprkos toploj dobrodošlici Taboadovih, ovi gubici ostavili su na njoj dubok trag. Kasnije je, kao mlada žena, doživela raskid veridbe, što ju je mnogo povredilo i dovelo do velikog razdora.

Prilično budalast mladić udvarao joj se mesecima i, činilo se, mnogo joj se dopadao. Ali Noemin otac je oterao momka jer mu se nije dopao. Nakon okončanja te romanse, Katalina mora da je naučila lekciju jer je njena veza s Verdžilom Dojлом bila ideal diskrecije. Ili je Verdžil bio lukaviji pa je naložio Katalini da ćuti o svemu dok nije postalo prekasno da se venčanje spreči.

„Poslaću obaveštenje da ću odsustvovati nekoliko dana“, rekla je.

„Dobro. Odgovorićemo na Verdžilov telegram i javiti mu da dolaziš. Diskrecija i pamet, to nam je sada potrebno. On je njen muž i

ima prava da odlučuje u njeno ime, ali ne možemo biti zaludni ako je on bezobziran.“

„Trebalo bi da te nateram da ono o univerzitetu daš napismeno.“

Njen otac je ponovo seo za sto. „Kao da bih ja prekršio datu reč. Sad vadi to cveće iz kose i počni da se pakuješ. Znam da će ti biti potrebna čitava večnost da odlučiš šta ćeš obući. Uzgred, ko bi trebalo da budeš?“, upita je otac, očigledno nezadovoljan krojem njene haljine i golim ramenima.

„Obučena sam kao proleće“, odgovorila je.

„Tamo je hladno. Ako nameravaš da paradiraš u nečemu sličnom tome, bolje ponesi i džemper“, rekao je zajedljivo.

Premda bi obično uputila neki domišljat odgovor, Noemi je ovoga puta, sasvim neobično, oćutala. Nakon što je pristala na avanturu, shvatila je da ne zna mnogo o mestu i ljudima koje će posetiti. Ovo neće biti krstarenje niti putovanje iz zadovoljstva. Ali ona je žurno uverila sebe da ju je otac odabrao za zadatak i ona će ga izvršiti. Nestalna? Koješta. Pokazaće ocu posvećenost kakvu želi da vidi. Možda će je posle uspeha – jer nije mogla da zamisli da doživi neuspeh – smatrati odgovornijom i zrelijom.

2

Kad je Noemi bila devojčica, Katalina joj je čitala bajke i spominjala „šumu“, mesto gde su Ivica i Marica bacali mrvice i gde je Crvenkapa srela vuka. Kako je odrastala u velikom gradu, Noemi je tek mnogo kasnije shvatila da su šume stvarna mesta koja mogu da se pronađu u atlasu. Njena porodica je odlazila na odmor u Veracruz, u kuću njene bake pored mora, gde nije moglo da se vidi nijedno visoko drvo. Čak i nakon što je odrasla, šuma je u njenim mislima ostala tek slika koju je na trenutak videla u knjizi priča s tamnim obrisima, kao iscrtanim ugljem, i jarkim bleskom boje u sredini.

I zato joj je bilo potrebno neko vreme da shvati da je krenula u *šumu*, jer je Trijunfo bio smešten na padini strme planine s tepihom od raznobojnog poljskog cveća i gusto obrasloj borovima i hrastovima. Noemi je na padini ugledala ovce i koze kako prkose okomitim liticama. Srebro je regiji obezbedilo bogatstvo, ali je loj ovih životinja bio gorivo koje je osvetljavalo rudnike, a i njih je bilo u izobilju. Sve je bilo veoma lepo.

No, kako se voz peo i približavao Trijunfu, pastoralni pejzaž se menjao i Noemi je promenila mišljenje. Duboke gudure rasecale su zemlju, a nazubljeni grebeni podizali se ispred prozora. Ljupke rečice pretvorile su se u snažne, neobuzdane reke, koje su pretile zlom kobi svakome koga bi njihova struja zahvatila. U podnožju planine seljaci

su gajili voćnjake i polja lucerke. Useva nije bilo, samo su se koze pele po liticama. Zemlja je svoje bogatstvo čuvala u tami i iz nje nije nicalo drveće koje daje plod.

Voz se s mukom peo uz planinu i najzad zabrektao i stao. Vazduh se razredio.

Noemi je zgrabila prtljag. Ponela je dva kofera i bila je u iskušenju da spakuje svoj omiljeni putni kovčeg, ali je naposljetku procenila da je suviše nezgrapan. Uprkos ovom ustupku, koferi su bili veliki i teški.

Na železničkoj stanici nije bilo gužve. U usamljenoj kvadratnoj zgradi, za šalterom za prodaju karata radila je pospana žena. Trojici dečaka koji su se jurili po stanici, igrajući se šuge, ponudila je novac da joj pomognu da iznese kofere. Učinili su to, rado. Izgledali su neuhranjeno, pa se zapitala kako stanovnici grada žive pošto je rudnik zatvoren i pošto su im ostale samo koze da njima trguju.

Noemi je bila spremna za svežinu planine, ali retku poslepodnevnu maglu nije očekivala. Gledala ju je znatiželjno dok je nameštala petrolej-plavi šešir s dugim žutim perom, pa se prodorno zagledala u svoj prevoz, jer je to nesumnjivo bilo to. Jedan jedini automobil bio je parkiran pred stanicom. Smešno veliko vozilo podsetilo ju je na hvalisave zvezde nemog filma od pre dve-tri decenije – automobil kakav je njen otac vozio u mladosti da bi se razmetao svojim bogatstvom.

Staro prljavo vozilo pred njom trebalo je prefarbati. Zato to nije zaista bio automobil kakav bi ovih dana vozila neka filmska zvezda, već pre relikvija sa koje je žurno otresena prašina i koja je potom izvučena na ulicu.

Mislila je da će i vozač biti sličan automobilu i očekivala je da za volanom zatekne starijeg čoveka, ali iz vozila je izašao mladić njenih godina u sakou od somota. Imao je svetlu kosu i bio je bled – nije znala da neko može biti toliko bled; bože mili, da li ikada izlazi na sunce? Pogled mu je bio nesiguran, a usne se napinjale da se razvuku u smešak i pozdrave je.

Noemi dade novac dečacima, pa mu pride i pruži ruku.

„Ja sam Noemi Taboada. Da li te je gospodin Dojl poslao?“

„Jeste, čika Hauard je rekao da vas sačekam.“ Slabašno je protresao njenu ruku. „Ja sam Fransis. Nadam se da je vožnja bila prijatna? Sve ovo su vaše stvari, gospođice Taboada? Mogu li da vam pomognem?“; sipao je pitanja kao da je više voleo da rečenice završi upitnikom nego da se posveti jasnim izjavama.

„Možeš da me zoveš Noemi. Gospođica Taboada zvuči tako preterano. Sve ovo je moj prtljag, da, i volela bih da mi pomogneš.“

Stavio je dva kofera u prtljažnik, zaobišao automobil i otvorio joj vrata. Grad je, koliko je mogla da vidi kroz prozor, bio prošaran krivudavim ulicama i živopisnim kućama sa saksijama na prozorima, čvrstim drvenim vratima, dugačkim stepeništem; bila je tu i crkva i sve uobičajene pojedinosti koje bi turistički vodiči nazvali „starinskim“.

Uprkos ovome, Trijunfo se nije nalazio ni u jednoj turističkoj brošuri. Odisao je ustajalom atmosferom mesta koje je uvenulo. Boja na zidovima se ljuštila, vrata su bila rasklimana, a cveće u saksijama mahom se sasušilo; u gradu nije bilo mnogo života.

To nije bilo neobično. Mnoga rudarska mesta čiji su rudnici davali srebro i zlato za vreme kolonije ugasila su se nakon što je izbio rat za nezavisnost. Kasnije su Engleze i Francuze, za vreme mirnog porfirijata, dočekali dobrodošlicom pa su oni svoje džepove napunili ovim mineralnim bogatstvima. No revolucija je okončala taj drugi razvoj. U mnogim seocima kao što je Trijunfo mogle su se videti lepe kapele sagrađene kad je ljudi i novca bilo uobilju. Ali to su mesta na kojima zemlja nikada više iz utrobe neće prosuti bogatstvo.

No Dojlovi su se zadržali na ovoj zemlji kad su mnogi drugi odavno otišli. Možda su, pomislila je, naučili da je vole, premda ona sama nije bila mnogo impresionirana strmim i vrletnim krajolikom. Na planinama iz njenih slikovnica drveće je bilo ljupko i pored puta je raslo cveće, a ovo ni po čemu nije izgledalo kao čarobno mesto na kom je